

Sygn. akt: I C 485/16 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Nidzicy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Katarzyna Cygan
Protokolant:	st. sekr sądowy Krzysztof Rydzewski

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2016 r.

w Nidzicy

sprawy z **powództwa** R. (...)

przeciwko A. C.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt IC 485/16upr

UZASADNIENIE

R. (...)wniósł o zasądzenie od A. C. kwoty 1.800 zł z umownymi odsetkami określonymi w treści pozwu, oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podał, że nabył od pierwotnego wierzyciela C. (...) wymagalną wierzytelność wobec pozwanej z tytułu zawartej umowy pożyczki. Swoją legitymację oparł o art. 509 § 2 kc.

Pozwana nie ustosunkowała się do twierdzeń pozwu.

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 11 listopada 2015 r. z rachunku bankowego o numerze (...) dokonano przelewu kwoty 1.000 zł na rachunek o numerze (...). W tytule przelewu wpisano (...) (nr rachunku..) A. S. 6/49 (...)-(...) N. Ref.wł. zlec. (...).

/ dowód k.10/

Dnia 1 marca 2016 r. zawarta została umowa cesji między C. (...) w W., a R. (...). Zgodnie z tą umową jej przedmiotem stało się przelanie wierzytelności określonych w załączniku nr 1 do umowy.

/ dowód k.22-24/

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd Rejonowy uznał, że wobec nie złożenia odpowiedzi na pozew przez pozwaną, rozważyć należało możliwość wydania wyroku zaocznego.

Wydanie wyroku zaocznego oparte jest na założeniu, że prawdziwe są twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych, doręczonych pozwanemu, chyba, że jak stanowi art. 339 § 2 kpc in fine – budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Wprowadzone przez art. 339 § 2 kpc swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy nie zwalnia powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumpcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd obowiązany jest bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego.

Uzasadnione wątpliwości mogą powstać w wypadku, kiedy twierdzenia powoda zawarte w pozwie odnośnie do stanu faktycznego sprawy nie zawierają pełnego stanu faktycznego pozwalającego na rozstrzygnięcie sprawy.

W ocenie Sądu w sprawie zachodzi taka właśnie sytuacja. Powód nie przedstawił pełnego stanu faktycznego w sprawie, który wskazywałby na kwestie zasadniczą w sprawie to jest legitymacje procesową czynną. Nie zaoferowano dowodu na to, że istniała wierzytelność wobec pozwanej, a następnie, że powód nabył ją od pierwotnego wierzyciela.

Przepis art. 509 kc reguluje umowę przelewu. W drodze przelewu wierzyciel – zbywca (cedent) przenosi na nabywcę (cesjonariusza) wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika (debitora). Umową cesji dotychczasowy wierzyciel przenosi całą wierzytelność na nowego wierzyciela. Na mocy przedmiotowej umowy przechodzi więc na cesjonariusza ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi wraz z wszelkimi prawami ubocznymi, które są związane z wierzytelnością główną (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2002 roku, sygn. akt V CKN 1542/00, LEX nr 1163594). Natomiast dotychczasowy wierzyciel zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie. Zmienia się jedynie osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela, czyli osoba uprawniona do żądania spełnienia świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001 roku, sygn. akt I CKN 379/00, LEX nr 52661).

W rozpoznawanej sprawie nie przedstawiono dowodów na istnienie stanu faktycznego wyczerpującego dyspozycję art. 509 kc.

Podkreślić należy, że stan faktyczny sprawy odzwierciedlony w twierdzeniach i dowodach powoda powinien wskazywać na fakt zawarcia przez pozwaną umowy pożyczki ze spółką C., niewywiązanie się pozwanej z tej umowy, czyli istnienie wymagalnej wierzytelności, a następnie, że owa wierzytelność weszła w prawa powoda.

Jednakże na te okoliczności żadnych dowodów wymaganych przez prawo procesowe cywilne nie wykazano. Nie przedstawiono żadnego oryginału dokumentu, lub poświadczonego za zgodność z oryginałem dokumentu z którego wynikałoby, że to konkretnie pozwana jest dłużnikiem wobec wskazanego w pozwie pożyczkodawcy, a dług ten wszedł w prawa powoda na mocy wskazanej umowy cesji.

Pisma które wedle twierdzeń pozwu wskazywały na dług pozwanej z tytułu umowy pożyczki nie pozwalają na czynienie w tym zakresie ustaleń bowiem nie są dowodami w rozumieniu prawa procesowego. Ich forma przeczy takiemu ustaleniu.

Większa część pism stanowi zwykłą odbitkę ksero. Taka nie stanowi dokumentu, gdyż nie zawiera ani podpisu osoby poświadczającej, która odbitkę sporządziła, ani oryginalnego podpisu wystawcy dokumentu kopiowanego, ponieważ podpis oryginalny został tu odwzorowany metodą kopiowania elektrostatycznego, tj. kserograficznie. W orzecznictwie wyrażany jest pogląd, który Sąd Okręgowy podziela, iż kserokopia jako odwzorowanie oryginału może być uznana za odpis, ale niepoświadczona podpisem strony nie jest jednak dokumentem (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 37/94, OSNC 1994, nr 11, poz. 206). W konsekwencji warunkiem uznania kserokopii za

dokument jest umieszczenie na niej zaopatrzonego podpisem poświadczenia jej zgodności z oryginałem dokumentu (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 1997 r., III CKU 7/97, LEX nr 50764, także wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2009 r., II CSK 459/08, LEX nr 607254 i z dnia 29 kwietnia 2009 r., II CSK 557/08, LEX nr 584200).

Dołączone do pozwu w niniejszej sprawie kserokopie wzorca umowy pożyczki – jako umowa ramowa (k.5-8)-notabene w żaden sposób nie wypełnionego z wyjątkiem podpisu pożyczkodawcy, potwierdzenie zawarcia umowy (k.9), wezwania do zapłaty (k.12-13) nie zostały poświadczone na okoliczność ich zgodności z oryginałami i podpisane przez występującego w sprawie radcę prawnego. Nie mogą tym samym stanowić dokumentu, który jest w postępowaniu cywilnym środkiem dowodowym zgodnie z art. 244 i 245 kpc.

Zatem nie można na ich podstawie ustalić, czy doszło do umowy pożyczki, oraz czy jest ona wymagalna.

Przy powyższym należy zwrócić uwagę, że przepis art. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe zezwala na wyrażanie oświadczeń woli składanych w związku z dokonaniem czynności bankowej za pomocą elektronicznych nośników informacji. Również dokumenty związane z czynnościami bankowymi mogą być sporządzane na elektronicznych nośnikach informacji, jeżeli dokumenty te będą w sposób należyty utworzone, utrwalone, przechowywane i zabezpieczone. Przywilej wynikający z tego przepisu wykorzystywany jest przez tzw. banki internetowe, które nie mogłyby działać bez takiej regulacji. Dlatego też takie potwierdzenie nie wymaga podpisu, gdyż jest ono zapisane w dokumentach bankowych sporządzonych w formie elektronicznej.

Jednakże jedynym dokumentem spełniającym powyższe wymogi jest wyciąg bankowy z k.10. Niemniej jednak nie da się w oparciu o niego ustalić że istotnie do zbywca wierzytelności przelał na konto pozwanej kwotę zaciągniętej pożyczki. Brak danych identyfikujących pożyczkodawcę czyni niemożliwe czynienie w tym zakresie ustaleń. Poza tym, jak zwrócono wyżej powyższy dowód nie będzie wskazywał, czy owa wierzytelność, nawet w przypadku jej uznania, stała się wymagalna a następnie została zbyta.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że uregulowany w art. 509 kc przelew wierzytelności należy do czynności prawnych rozporządzających, bowiem przenosi na nabywcę wierzytelność przysługującą zbywcy, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia. Warunkiem skutecznej cesji wierzytelności jest istnienie tego prawa. Aby wierzytelność mogła być przedmiotem przelewu, musi być w dostateczny sposób zindywidualizowana poprzez dokładne określenie stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika. Judykatura przyjęła, że oznaczenie wierzytelności to wskazanie stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Elementy te w momencie zawierania umowy przelewu powinny być oznaczone lub przynajmniej oznaczalne. Natomiast do chwili przejścia wierzytelności z majątku zbywcy do majątku nabywcy winno nastąpić dokładne sprecyzowanie pozostałych elementów stosunku zobowiązaniowego, w ramach którego istnieje zbywana wierzytelność (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 1999 r., III CKN 423/99, Biul. SN 2000/1/1).

Powód był zatem obowiązana wykazać zasadność żądania. Czyli zgodnie z powyższym poglądem orzecznictwa wskazać wymagalność wierzytelności oraz, że weszła ona w jego prawa. Powód przedłożyła sądowi jedynie umowę cesji z której nie wynika, by objęła wierzytelność wobec pozwanej. Umowa w swej treści odwołuje się do załącznika nr 1 jako dokumentu zawierającego przedmiot przelewu. Takiego powód nie zaferował. Pismo z k.25 nie zawiera żadnego oznaczenia, stanowi ciąg określonych danych, nie jest opatrzone podpisem- zatem nie istnieje, a ponadto stanowi kserokopię.

Sąd w obecnym składzie przyjmuje, że elementem konstytutywnym dla istnienia dokumentów prywatnego i urzędowego, na gruncie prawidłowej wykładni przepisów kpc, jest podpis. Podkreślenia wymaga, że kodeks cywilny w swoim art. 60 przewiduje możliwość złożenia oświadczenia woli w formie elektronicznej, jednakże w kontekście istotnej w sprawie wartości dowodowej takiego oświadczenia, kluczowe znaczenie ma przepis art. 78 § 2 kc, w myśl którego oświadczenie woli złożone w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej. A zatem ustawodawca kieruje do przepisów o zwykłej formie pisemnej (art. 78 § 1 kc), gdzie

sytuacja jest klarowna, tzn. jeżeli nie ma podpisu (w tym wypadku bezpiecznego podpisu elektronicznego), to takie oświadczenie woli posiada formę zwykłą, czyli tak jakby zostało złożone ustnie (lub też w sposób dorozumiany). Takiego znaczenia nie można finalnie przypisać omawianemu pismu gdyż w żaden sposób nie jest podpisane. Do tego nie został potwierdzony za zgodność z oryginałem, co wyklucza powoływanie się na jego autentyczność.

Z obowiązku dowodzenia wyżej wymienionych okoliczności Sąd w żaden sposób powoda nie wyręcza, nawet w sytuacji bezczynności strony pozwanej. Sąd jest zobligowany do uznania twierdzeń powoda przy bezczynności pozwanego jedynie w przypadku braku wątpliwości co do zasadności pozwu. Powyższa argumentacja wskazuje na uzasadnione wątpliwości co do zasadności wytoczonego powództwa.

Podsumowując Sąd na podstawie art. 339 § 2 kpc oddalił powództwo wyrokiem zaocznym, nie znajdując podstaw do zastosowania norm prawa materialnego uzasadniających roszczenie powoda.